

Onderwerp Afsprakenkader Kapitaalbehoefte Regionale Netwerkbedrijven	
Nummer	2023/330914
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Jongkees, P.H.G.
Telefoonnummer	023-5113050
Email	pjongkees@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Alliander en de andere grote netwerkbedrijven staan de komende tijd voor enorme investeringen. Alliander verwacht dat in de nabije toekomst significante kapitaalstortingen nodig zijn om de investeringsopgave - tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten - te kunnen blijven financieren. Wanneer aanvullend eigen vermogen nodig is, zal altijd eerst worden gekeken naar de mogelijkheden die bestaande aandeelhouders of eventuele nieuwe gemeentelijke of provinciale aandeelhouders hebben om nieuw eigen vermogen te storten. Er wordt daarbij ook naar het Rijk gekeken. De Staat fungeert als 'last resort' maar er worden wel voorbereidingen getroffen om deelname mogelijk te maken door het vaststellen van een afsprakenkader. Tijdens de AvA op 19 april a.s. worden de aandeelhouders gevraagd akkoord te gaan met het aangaan van het Afsprakenkader door de vennootschap.</p> <p>Het afsprakenkader bevat een uitgebreide set van afspraken over wanneer en de manier waarop een eventuele Staatsdeelneming tot stand komt en welke rechten de Staat na toetreding krijgt als aandeelhouder. Het Afsprakenkader heeft op dit moment geen directe consequenties voor bestaande aandeelhouders en sluit grotendeels aan op de bestaande governance en informatievoorziening. Daarom kan ermee worden ingestemd.</p>
Behandelvoorstel voor commissie	Niet van toepassing. Actieve informatie naar de raad is op grond van het Informatieprotocol deelnemingen behorende bij de nota Verbonden partijen niet nodig.
Besluit College d.d. 14 maart 2023	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> In te stemmen met het Afsprakenkader kapitaalbehoefte Regionale Netwerkbedrijven <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

Alliander en de andere grote netwerkbedrijven staan de komende tijd voor enorme investeringen. Alliander verwacht dat in de nabije toekomst significante kapitaalstortingen nodig zijn om de investeringsopgave - tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten - te kunnen blijven financieren. Wanneer aanvullend eigen vermogen nodig is, zal altijd eerst worden gekeken naar de mogelijkheden die bestaande aandeelhouders of eventuele nieuwe gemeentelijke of provinciale aandeelhouders hebben om nieuw eigen vermogen te storten. De Staat fungeert daarbij als 'last resort' maar er worden niettemin wel voorbereidingen getroffen om dit mogelijk te maken.

Het afsprakenkader bevat een uitgebreide set van afspraken over wanneer en de manier waarop een eventuele Staatsdeelneming tot stand komt en welke rechten de Staat na toetreding krijgt als aandeelhouder. Het Afsprakenkader wordt nu ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad van Commissarissen en de Ondernemingsraden van de netwerkbedrijven en ook aan de aandeelhouders. Daarom wordt ook aan Haarlem als kleine aandeelhouder gevraagd in te stemmen. Het college is bevoegd om een besluit te nemen gericht op het instemmen met het Afsprakenkader.

2. Besluitpunten college

In te stemmen met het Afsprakenkader kapitaalbehoefte Regionale Netwerkbedrijven

3. Beoogd resultaat

Het doel is om een akkoord te krijgen op de gemaakte afspraken opgenomen in het Afsprakenkader, waarna de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) van Alliander hierover een besluit kan nemen.

4. Argumenten

4.1 Grote investeringen zijn nodig voor energietransitie

De netwerkbedrijven moeten grote investeringen kunnen doen om de klimaatdoelen 20230 te halen. Dan moeten ze wel de middelen hebben om deze investeringen te kunnen doen. Participatie van het Rijk kan noodzakelijk zijn en wordt daarom voorbereid.

4.2 Afsprakenkader zorgt dat de netwerkbedrijven op de Staat kunnen terugvallen voor meer eigen vermogen.

Het energiesysteem versneld aanpassen, vergt grote investeringen ook door Alliander. Hierdoor nemen de rentekosten toe en kan het (t.z.t.) moeilijker worden om vreemd vermogen aan te trekken. Als gevolg daarvan kan de uitvoering van hun maatschappelijke taak onder druk komen te staan. Wanneer aanvullend eigen vermogen nodig is, zal altijd eerst worden gekeken naar de mogelijkheden die bestaande aandeelhouders of eventuele nieuwe gemeentelijke of provinciale aandeelhouders hebben om nieuw eigen vermogen te storten. De Staat fungeert als 'last resort' op het moment dat de A minus rating van Alliander in gevaar komt. Als die situatie aan de orde is, kunnen de netwerkbedrijven door dit afsprakenkader snel in hun financieringsbehoefte voldoen. Het Afsprakenkader biedt daarmee de basis voor een structurele oplossing van het

financieringsvraagstuk en borgt daarmee dat – ook naar de toekomst toe – de benodigde investeringen in uitbreiding en verzwaring van de netten tegen aanvaarbare kosten kunnen worden gerealiseerd.

4.3 In het Afsprakenkader zijn de afspraken vastgelegd ten aanzien van participatie van de Rijksoverheid bij de netwerkbedrijven.

Het Afsprakenkader is een uitgebreide set van afspraken over wanneer en de manier waarop een eventuele Staatsdeelneming tot stand komt en welke rechten de Staat na toetreding krijgt als aandeelhouder. De afspraken worden geïmplementeerd en gedetailleerd op het moment dat de Staat daadwerkelijk toetreedt en een Participatieovereenkomst wordt ondertekend. Ondertekening van het Afsprakenkader leidt alleen tot de verplichting om de Staat jaarlijks te informeren over de financiële positie van de vennootschap en de eventuele kapitaalbehoefte in de komende kalenderjaren.

4.4 Positie aandeelhouders blijft ongewijzigd

Het Afsprakenkader heeft op dit moment geen directe consequenties voor bestaande aandeelhouders. Er worden afspraken gemaakt over de rol van de Staat als aandeelhouder. Als uitgangspunt is daarbij gekozen dat de Staat en de bestaande aandeelhouders dezelfde publieke belangen nastreven. Vanuit dat perspectief handelen de aandeelhouders en de Staat zoveel mogelijk vanuit gelijkwaardigheid. De Staat neemt zitting in het grootaandeelhoudersoverleg (het GAO) en de Commissie van Aandeelhouders (de CvA). De Staat krijgt verschillende informatie- en consultatierechten (over (herziening van) de strategie van Alliander, over aanwending van versterkt kapitaal en over lange termijn investeringen). Ook bepaalt de Staat dat standaarden met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) worden toegepast. Dat sluit aan bij het Haarlemse beleid waarbij verwacht wordt dat deelnemingen aan de regels van MVO voldoen. Omdat de Staat - als 'last resort' - als enige partij bereid is om, waar nodig, grootschalig eigen vermogen ter beschikking te stellen, krijgt de Staat drie specifieke en geclausuleerde goedkeuringsrechten die rechtstreeks raken aan de kapitaalbehoefte maar die vanuit het perspectief van de bestaande aandeelhouders niet negatief zijn. Concreet gaat het om:

- Een nieuw RvC-lid wordt benoemd met een financieel profiel waarbij de Staat expliciet akkoord dient te gaan met de voordracht van een geselecteerde kandidaat;
- De Raad van Bestuur van Alliander verplicht is jaarlijks een financieringsplan op te stellen dat voldoet aan zes uitgangspunten die in de Participatieovereenkomst zullen worden opgenomen (denk aan bepaalde minimumcreditering, geen gebruik van risicovolle financieringsinstrumenten).
- Toestemming is nodig voor investeringen buiten het gereguleerde domein.

De afspraken sluiten grotendeels aan op de bestaande governance en informatievoorziening.

4.5 Afsprakenkader wordt later uitgewerkt en gedetailleerd

Het Afsprakenkader geldt als uitgangspunt voor verdere gesprekken. De afspraken worden geïmplementeerd en gedetailleerd op het moment dat de Staat daadwerkelijk toetreedt en een Participatieovereenkomst wordt ondertekend. Ondertekening van het Afsprakenkader leidt alleen tot de verplichting om de Staat jaarlijks te informeren over de financiële positie van de vennootschap en de eventuele kapitaalbehoefte in de komende kalenderjaren.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1 Het Rijk krijgt meer invloed

Het Rijk wil bij participatie invloed hebben op een aantal zaken en dat heeft impact op de zeggenschap van de overige aandeelhouders. Het belang van de gemeente Haarlem dat al klein is (0,093%), verwatert nog verder. Zolang de belangen van de publieke participanten gelijk op gaan, hoeft dat overigens geen probleem te zijn.

5.2 Dividendbeleid kan ter discussie komen

In onze huidige projecties gaat Alliander uit van het bestaande dividendbeleid, d.w.z. uitbetaling van 45% van de nettowinst na correcties. Indien het komt tot een Toetredingsverzoek aan de Staat zullen op basis van het Afsprakenkader in de uiteindelijke Participatieovereenkomst nadere afspraken gemaakt worden over het dividendbeleid, dat kan verlaging betekenen. De Participatieovereenkomst, waar eventueel nadere afspraken over het dividendbeleid onderdeel van uit zouden maken, dient uiteindelijk in zijn geheel te worden goedgekeurd door de Algemene Vergadering.

6. Uitvoering

Bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in het tweede kwartaal van 2023 zal overeenkomstig uw besluit worden gestemd m.b.t. het Afsprakenkader.

7. Bijlagen

- Bijlage 1. Brief Alliander 28 november 2022 Kamerbrief en Afsprakenkader
- Bijlage 2. Afsprakenkader Kapitaalbehoefte Regionale Netwerkbedrijven